

יצחק אינם אצלי. עכ"פ לדינא אין לחוש לזה אך יש להחמיר שתעשה הרחיצה והזילופין ביום ראשון וביום שביעי אחר בדיקת שחרית ואם אפשר בנקל תעשה גם בכל יום אחר הבדיקה שחרית. ואם מוכרחת לרפואתה לעשות דוקא בלילה ואף בליל ראשון יש לסמוך בשעת הדחק כזה על פירוש ראשון שהוא כהסד"ט כדבארתי.

ושאלה השני באשה שצריכה לעשות זילופין קודם הזיווג, לא מובן לי איזה שאלה היא הא קודם תשמיש ליכא השחתת זרע כלל ואיך הביא כת"ר מדרכי תשובה בשם מהרש"מ שמתיר משום שברוב פעמים נקלט הזרע מיד, הא אין שם זרע כלל ואולי טעות סופר הוא בהמכתב והשאלה היא בצריכה לעשות הזילופין אחר הזיווג שלכן איכא חשש השחתת זרע וצריך להתיר רק מצד זה שנקלט ברוב הפעמים מיד אבל א"כ אין הדבר ברור לי ואיני רוצה לכתוב בזה דאולי לא זו היא שאלת כת"ר ולכן יכתוב לי בכרור שאלתו השניה ואשיב בל"נ מה שיעזרני ה' בזה.

ידידו,

משה פיינשטיין

הכא שנגבה עצמה הוא יותר מכתם דיש לחוש שמא הרגישה וחשבה שהיא הרגשת הקנז וכיון שיש לחוש להרגשה ובחזקת טהרה לא היתה עדין הוא ספק דאורייתא שאף בבגד צבוע יש לחוש. ואף שמסתבר דבהניגוב לבד לא תטעה בהרגשתה מ"מ אפשר שנגבה פניה של מטה בחוק ובעומק קצת שהוא כעין בדיקת עד שמצינו בזה דיש לחוש שתטעה בהרגשת עד כדאייתא בנדה דף ג' עיי"ש בתוס' בשם רש"י ולכן יש לאסור ותתחיל למנות מיום השני.

ובבדיקת הרופא כשלא היה ברחם שליכא חשש פתיחת הקבר כשהיא טהורה יש לתלות כשראתה דם שהוא ע"י משמוש הרופא שם שעשה איזה פצע ומ"מ צריך לשאול להרופא דמה שיש לברורי מברדינן. ובשלשה ימים הראשונים להנקיים מסתבר שאין לתלות דלא ידוע שעשה מכה וא"כ לא ידוע שמוציא דם. אבל אם אמר הרופא שנעשה ע"י משמושו פצע ומשם הוא הדם יש לסמוך עליו אף בג' ימים הראשונים ואף אם אינו שומר תורה ואף שהוא נכרי כיון שיותר טוב היה לפניו לומר שלא גרם שיוצא דם א"כ ראה שלא משקר ויש להאמינו. והפסק טהרה צריכה לעשות קודם השקיעה.

ידידו,

משה פיינשטיין

סימן צה

בלא רחצה פניה של מטה קודם הפסק טהרה

מע"כ ידידי הר' ישראל הכהן דיכטער שליט"א.

בדבר אשה שלא רחצה פניה של מטה לפני הפסק טהרה ולא מצאה על הבדיקה שום דבר ואחר שחשכה רחצה כל גופה ונגבה באלונטית צבועה ומצאה כתמי דם ומיד בדקה במוך דחוק והניחתה איזה זמן ולא מצאה עליו דם אם יש לתלות הכתמים על מה שלא רחצה והיה גופה מלוכלך בדמים שמתחלה שנתייבש וגם כיון שהיה בבגד צבועה אין לחוש. הנה מפורש בתורת השלמים סי' קצ"ו סק"ו דאין תולין וזהו הטעם שמצריך הרמ"א שתרחץ פניה של מטה משום שלא יתלו. ומצד שראתה אותן על בגד צבוע אף שמסתבר דכתם על בגד צבוע אין לאסור אף בג' ימים הראשונים וכדאייתא בפ"ת ס"ק י"ב בשם תשובת מעיל צדקה מ"מ

סימן צו

בחוט ברזל שעל השנים להישרם אם הוא חציצה

כ"ה ניסן תשי"ב.

מע"כ ש"ב ידידי הרה"ג מהר"ר ישראל לעזו שליט"א.

הנה האשה אמרה שתחוט ברזל הוא רפוי אחרי צבור איזה זמן מהדוק הרופא וא"כ אפשר לבא שם מים אם היתה פותחת פיה איזה רגעים ויותר מראוי לביאת מים א"צ כי הוא ביה"ס וא"צ לפתוח פיה כדאיפסק בסי' קצ"ח סעי' ל"ח אבל בזמן שמהודק יש לחוש לפ"ז.

וטעם שכתב כת"ר"ה שאין להחשיב זה למקפיד, קשה לסמוך ע"ז כיון דבלא צורך היתה מקפדת שלא

רק בשעת לישה ולכן חוצץ אף שבכל העת אדרבה היא מקפדת דוקא שלא להסירו בשביל יופי. וא"כ גם הכא לכאורה יש לחצוץ מאחר דתקפיד להסירו לאחר הזמן.

אך יש לחלק כדמהלק בעל זכרון יוסף שהובא בפ"ת סק"א דאם מקפדת דק לזמן מדובה לא היא עתה קפידא עיי"ש ופשוט שאין כוונתו לחלק בין זמן מדובה כגון למשך שנה ובין זמן מועט כלמשך חדש ופוחות דמנא ליה ליתן קצבה ושעור לדבר זה מאחר שבגמ' לא מצינו זה. אלא צריך לומר דכוונתו לחלק בין הקפידא להסיר בשעת לישה שאין לזה זמן קצוב דאפשר שיזדמן לה בכל יום וגם בלילה לכן נחשב בכל עת שהיא מקפדת דאינה יכולה לבטלו על משך זמן ובין כשהקפידא להסיר הוא רק לזמן קצוב דעד זמן ההוא ודאי לא תסלקנו היא אינה מקפדת עד זמן ההוא ואין חלוק אם זמן ההוא רחוק או קרוב דכיון דהוא זמן ידוע לקפידא אין להחשיבה עתה מקפדת וזהו טעם נכון ולא ניתן לשעורין וזהו כוונתו לע"ד ואף אם אין כוונתו כן מ"מ הוא טעם נכון. וא"כ גם בלאמבע זמנית כיון שיש זמן ידוע להסירו אין להחשיבה עתה מקפדת.

והנה תלוי זה בטעם שאינו מקפיד אינו חוצץ דיש לפרש בשני טעמים (א) שהוא מהמת דנבטל לגוף כיון שלא איכפת לה אם ישאר שם ונחשב כבשרה. (ב) דלאו משום בטול לגוף הוא דהא מיעוטו המקפיד אין שייך שיבטל דהא ודאי תסירנו ומ"מ אינו חוצץ. ואין לומר משום דא"צ שתהיה כולה במים אלא רובה. דהא אם לא היתה כולה במים אף שערה אחת אינה טבילה כלל מדאורייתא כמפורש ברמב"ם פ"א ממקואות ה"א וה"ו. ומ"מ מעוטו המקפיד אינו חוצץ אף שודאי תסירנו. וא"כ צריך לומר דאף כשיש על גופה דבר החוצץ נחשבה שהיא במים כיון שעכ"פ היא כולה במים אף שאין המים דבוקים לגופה. ולכן אם לא היה נכתב קרא שלא יהיה דבר חוצץ בין בשרו למים היה נטהר אף שלטבילה הא בעי שיהיה כל גופו במים משום דאף שיש דבר חוצץ נקרא שגופו הוא במים. אבל חדשה תורה עוד דין שגם לא יהיה דבר חוצץ בין בשרו למים וע"ז באה ההלכה שחדוש זה אינו אלא ברובו המקפיד דמעוטו אף במקפיד או אינו מקפיד אף ברוכו אינו חוצץ. והוי אינו מקפיד דין בחציצה כמו מעוטו לא מצד בטול לגוף. אך יש גם לומר כטעם א' דאינו מקפיד הוא משום דנבטל לגוף ומעוטו ג"כ אינו דין חדש בעלמא כדיני חציצה אלא הוא מדין דובו ככולו דכיון דלדוב הגוף אין דבר חוצץ נחשב כאין בגופו חציצה כלל ואף

יהיה זה על שניה. אבל כיון שהוא דק מיעוט וגם בבית הסתרים שלהרבה שיטות הוא דק מדרבנן שא"כ הם תרי דרבנן הרוצה להקל אולי אין למחות בידו אם אין מעכב לה באכילה ולא משנה טעם ממניי האכילות וכדומה. דאם מעכב את האכילה קצת או משנה את הטעמים ודאי היא מקפדת וחוצץ.

ומה שדימה כתר"ה להיתר הקאלטענעס אולי הוא טעם שנימא שדיביתיה אינו דוקא סכנה ממש אלא דגם סכנת אבר שרוצה בו יש להחשיב רביתיה וא"כ אף שעצם השנים אינו סכנה מ"מ כיון שהוא סכנה להשנים יש אולי להחשיב זה רביתיה והשנים ומכיון שהוא מיעוט ובבית הסתרים יש לסמוך ע"ז אף בזמן שמהודק אבל דוקא שהוא לחוק השנים שלא יפלו אבל אם הוא רק ליפות אותה אסורה לטבול כל זמן שמהודק.

ידידו ש"ב.

משה פיינשטיין

סימן צו

בענין בלאמבע 'פילינג' זמנית שהוא סתימה בנקב השן לזמן אם הוא חציצה

י"ט מרחשון תרפ"ט ליובאן.

מע"כ אחי אהובי הגאון הגדול מוהר"ר מרדכי שליט"א הגאב"ד שקלאוו.

ענף א

בדבר בלאמבע שמניחין לסתום בנקב השן על משך חדש ויותר לפעמים ואח"כ מחליפין אותה על אחרת שתשאר קבועה. שנסתפקת לענין חציצה וכתבת ג' טעמים להיתר: ואתה רוצה לידע דעתי העניה בזה.

והנה בטעם ראשון שכתבת שכיון שעל זמן שהניחו היא מקפדת שיהיה דוקא מונח לא מיקרי עתה מקפיד עליו להסירו בשביל ההקפדה שאחרי עבור הזמן. יש לפקפק מהא דסי' קצ"ח סעי' א' דאם אינה מקפדת עתה אך איכא זימנא שמקפדת חוצץ לעולם. והוא מהרא"ש בשם הראב"ד בהלכות מקואות סי' כ"ו גבי טבעת שהקפידא להסירו הוא